

BRESILJA, f. 1. sing. Ett färgämne, bestående af den raspade veden utaf åtskilliga trädslag. *Röd b.* fås af Brasiliéträdet (*Casalpinia brasiliensis*) jemte ett par andra trädslag, som växa i Vestindien. *Blå b.*, äfven Blåholts kallad, erhålles af Campecheträdet (*Hæmatoxyton campechianum*), som växer i Honduras och på Yucatan.

BRESILJTRÄD, se *Brasiliéträd*.

BRESS, m. 2. sing. Bröstkörtlarne af kalf och lam, förvårdade, lagda i kallt vatten och väl renade från alla hinnor. Användas sedan såsom tillsats vid tillredningen af flera olika slags maträtter.

BRETELL-LINA, Bretäll-lí'na, f. 1. (artil.) Draglina till lätta fältkanoner.

BREVIARIUM, --árium, n. 3. pl. — *arier*. Messbok hos katolikerna.

BRICKA, f. 1. 1) Flat, rund eller fyrkantig skifva af trä eller bleck (äfven stundom af silfver, m. m.), med uppvikta kanter, och som begagnas att ställa eller sätta någonting på, såsom tallrikar, glas, buteljer, koppar, m. m. Ingår, allt efter det olika bruket, i flera sammansättningar, såsom: Tebricka, Buteljbricka, Glasbricka, Ljussaxbricka, m. fl. — 2) Rund plåt af någon metall, vanligtvis polerad eller måladt jernbleck, och som begagnas: a) dels till något slags utmärkande tecken eller märke, t. ex. de, hvilka vakthafvande officerare bära under hakan; de, som polisbetjenter tillföre hade till tjänstemärke; de, som månglerskor m. fl. måste bära på sig till tecken af ägande rättighet till sitt yrkes utöfvande; och slutligen de, hvilka som brandförsäkringsmärken uppsättas på hus; — b) dels; försedd med inskrift, för att gifva något slags anvisning, såsom t. ex. de, hvilka med angifvande af namn och karakter m. m. sättas på dörren till en persons boningsrum. Bildar sammansättningen Tjänstebrika. — 3) Liten rund, svarfvad skifva af trä, hvilken användes som pjes i dam- och brädspel. *Taga, slå en b. Vinna på sista b-n.* — 4) (fam. o. skämtv.) Bröst. *Taga någon i b-n*, i kragen.

BRIDONG, bridå'ng, m. 3. (fr. *Bridon*) Ett slags lindrigare betsel utan stänger.

BRIGAD, -ád, u. 3. Större afdelning af en armé, bestående af flera regementen. — *Ss. B-chef*. [Brigade.]

BRIGADGENERAL, brigåd'jenerál, m. 3. General, som förer befalet öfver en brigad.

BRIGANTIN, --í'n, m. 3. Örlogsbrigg, som förer ifrån 10 till 20 kanoner.

BRIGG, m. 2. Tvåmastadt fartyg med märsar på begge masterna, samt råsegel och ett gaffelsegel på vardera masten, men stagssegel endast på bogspröten.

BRIGGSEGEL, n. 3. Aktersta gaffelseglet på en brigg.

BRIGGTACKLAD, a. 2. Tacklad på samma sätt som en brigg.

BRIGITTINERMUNK, m. 2. -NUNNA, f. 1. Munk, nunna af:

BRIGITTINERORDEN, m. 2. Andlig orden i katolska kyrkan, stiftad år 1344 af den heliga Brigitta.

BRIKOLLSTÖT, brikållstöt', m. 2. (bilj.) Stöt, då bollen träffar genom återstudsning ifrån vallen.

BRILJANT, brilljånngt, a. 1. (fr. *Brillant*) Strålände, lysande, grann. — *S. m. 3.* Diamant, slipad spetsig både på öfra och undra sidan.

BRILJANTERA, brilljånngtëra, v. a. 1. Besätta med briljanter.

BRILJANTRING, brilljånngtrí'ng, m. 2. Ring, infattad med briljanter.

BRILJANTSATS, brilljånngtsåts, m. 3. (fyrv.) Blandning, bestående af groft mjölpulver 4 delar med jernfilspån, stålfilspån eller sönderstött tackjern 1 del.

BRILJERA, v. n. 1. Blänka, glänsa, lysa. — *Syn. Se Lysa.*

BRIMMA, v. a. 1. (skeppsb.) *Se Basa*, v. a. 3. **BRINGA**, v. a. 1. 1) Bröset på större fyrfota djur, isynnerhet hästar, nötboskap, hjortar, elgar och rådjur. *Denna häst är bred i b-n. Hästslen sätter hufvudet i b-n.* — 2) (kok.) Bröstdelen af slagadt kreatur. *Vi ha b. till middagen.* — Ingår för begge bemärkelserna i en mängd sammansättningar, såsom: Oxbringa, Lambringa, o. s. v. — 3) (fam. o. skämtv.) Bröst på menniskor. *Bar i b-n.* — *Syn. Se Bröst.*

BRINGA, v. a. 1. o. 2. Ind. pres. sing. *Bringa*. Impf. *Bringade* o. *Bragle*. Imper. *Bringa!* Sup. *Bringat* o. *Bragt*. Part. akt. *Bringande*. Part. pass. *Bringad* o. *Bragt*. 1) Föra. Brukas i denna ordets egentliga bem. sällan ensamt, utan för det mesta i förening med vissa partiklar. *B. mig min klädning. B. med sig. B. hit honom snart. B. ut, tillbaka. B. ihop, tillsammans, se Hopbringa, Sammanbringa. B. åter, se Återbringa.* (Fig.) *B. till ens kunskap*, underrätta om. — *Syn. Se Föra.* — 2) Medföra. *Hon b-r alltid lycka, hvar hon kommer. B. olycka öfver någon*, vara skulden till ens olycka. — 3) Försätta i ett annat tillstånd (fysiskt eller moraliskt). *B. en metall i, till smältning, glödgning, hvitglödgning. B. till förruttelse. B. i ordning, i oordning. B. ur sitt läge. B. till slut, till fullkomlighet*, göra färdig, slut på, fullkomlig. *B. till stånd*, sätta i verkställighet. *B. å bane*, låta komma till tals, leda samtalet på; äfv. göra till föremål för öfverläggning, eftersinnande. *B. någon åter på benen*, (mest fig.) återställa till helsen; äfv. åter upphjälpa ens afärer. *B. i olycka, på obestånd.* (Fig.) *B. till tiggargastafen*, göra till tiggare, förstöra ens välfärd. *B. derhån att . . . , göra så mycket, laga, att . . . B. om lifvet, se Ombringa. B. någon på den tanken, att . . . B. någon till det yttersta*, försätta honom i det läge, att han nödgas tillgripa förtviflade utvägar. *B. någon på sin sida*, göra någon till sin anhängare, medhållare, hjälpare. *B. i misstanka* (såges mindre väl), göra misstänkt. *B. upp, se Uppbringa. B. sig upp*, ifrån att vara fattig och ringa ansedd, genom eget bemödande på ett eller annat sätt uppstiga till rikedom och anseende. *Delta har bragt honom upp*, detta har förhjelpt honom till anseende, rikedom. — 4) Förmå. *Hans ursinniga vrede bragte honom till detta beslut, att fatta detta beslut. B. någon till något*, förmå till något. *B. till lydnad, till bekännelse.* — *Syn. Se Förmå.*

BRINK, m. 2. Kort, men brant backe. *Tyska B-en.*

BRINKHAKE, m. 2. pl. — *hakar*. Jernhake i ändan af en kedja, fästad vid underredet på en vagn, och som, då man skall köra utför branta backar, sättes på ena bakhjulet, för att hämma farten.

BRINNA, v. n. 3. Ind. pres. sing. *Brinner*; pl. *Brinna*. Impf. sing. *Brann*; pl. *Brunno*. Imper. sing. *Brinn!* pl. *Brinnen!* Sup. *Brunnit*. Part. akt. *Brinnande*. Part. pass. *Brunnen*. 1) Förtäras af eld. *Ell par vedtrån brunno i spiseln. Denna ved b-ner icke bra*, är